

Liperi

Luonnollisesti lähellä.

LIPERI ▪ Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma 2021 -2024

Liperi

Luonnollisesti lähellä.

Hyvinvointia yhdessä

Laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma 2021-2024 on **hyvän mielen asiakirja**. Kertomuksessa kuvataan liperiläisten hyvinvointia ja suunnitelmassa esitetään toimia hyvinvoinnin lisäämiseksi.

Kuntamme perustehtävä on edistää asukkaidensa hyvinvointia ja alueensa elinvoimaa sekä järjestää asukkailleen palvelut **taloudellisesti, sosiaalisesti ja ympäristöllisesti kestäväällä tavalla**.

Kertomusta ja suunnitelmaa on tehty yhdessä eri toimijoiden kesken. Vuoropuhelua on käyty kunnan alueella toimivien yrittäjien, järjestöjen, vapaaehtoistoimijoiden sekä toimikuntien kanssa.

Yhdessä sovittujen tavoitteiden pohjalta laadimme toimenpiteitä, joissa jokaisen kuntalaisen hyvinvointi tulee huomioiduksi.

Tavoitteisiin ja toimenpiteisiin sitoudutaan, niitä seurataan ja niistä tehdään näkyvä osa liperiläisten arkea. Suunnitelma painottuu ennaltaehkäisevän hyvinvointityön edistämiseen.

Hyvinvoinnin tila

Liperi on saaristo-osakunta ja kunnan alueella sijaitsee noin **3 000** vapaa-aajan asuntoa. Meitä liperiläisiä oli **11 997** vuonna 2020. Lapsiperheitä oli noin **40 %** kaikista perheistä.

Liperissä asutokuntien väliset tuloerot olivat vuonna 2019 hieman pienemmät kuin muualla maassa. Työttömien osuus työvoimasta oli **10,0 %**. Pitkäaikaistyöttömien ja nuorisotyöttömien osuus on laskenut viime vuosina.

12-vuotiaiden lasten suun terveys oli vuonna 2019 parempaa kuin koko maassa keskimäärin. Alakoululaisista (4. ja 5. luokka) koulunkäynnistä piti **79,5 %**, mikä on enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Liperissä toimi **194** rekisteröityä yhdistystä vuonna 2020, muun muassa harrastustoimintaa, kyläyhdistyksiä ja poliittisia yhdistyksiä.

Liperi

Hyvinvointi- suunnitelma

on jaettu neljään
painopistealueeseen

- Yhteisöllisyys ja osallisuus
- Terveyttä ja elämänlaatua lisäävät elintavat
- Mielen hyvinvointi
- Turvallinen arki ja ympäristö

Tavoitteita on yhteensä kymmenen ja ne koskettavat kaikkia kuntalaisia. Kohdistamme toimia kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin ja näin pyrimme **kaventamaan hyvinvointi- ja terveyseroja** kuntalaisten välillä. Kehittämiskohteet ja hyvinvoinnin haasteet on tunnistettu keskusteluissa eri toimijoiden ja kuntalaisten kesken sekä tarkastelemalla valtakunnallisia tilastoja ja mittareita.

Yhteisöllisyys ja osallisuus

1. Kuntalaisten osallisuus omaan elämään vahvistuu
2. Yhteisöllisyys ja sosiaalinen osallisuus lisääntyvät
3. Yksinäisyyden tunteen kokeminen vähenee

Yhteisöllisyyttä ja osallisuutta tuetaan muun muassa ottamalla **osallisuutta tukevia toimintatapoja** käyttöön kaikissa palveluissa sekä lisäämällä vaikuttamisen mahdollisuuksia ja verkostoitumista. Kuntalaisten on **mahdollisuus kokoontua** yhteisötiloilla, harrastaa monipuolisesti ja rakentaa arkea yhdessä. Esimerkiksi uusi Ylämyllyn koulu tarjoaa mahdollisuuksia monipuoliseen kohtaamiseen kuntalaisten kesken.

Kohtaamispaikka Kota Ylämyllyllä on **avoinna kaikille lapsiperheille**.

Terveyttä ja elämänlaatua lisäävät elintavat

4. Kuntalaisten fyysinen aktiivisuus lisääntyy
5. Kuntalaisia tuetaan tekemään terveyttä edistäviä ruokavalintoja

Kuntalaisia pyritään tukemaan elintavoissa muun muassa tarjoamalla harrastevälineitä lainaan sekä ylläpitämällä laadukkaita lähiliikuntapaikkoja. Vapaa-ajan ympäristöissä **huomioidaan esteettömyys** sekä eri ikäisten kuntalaisten tarpeet.

Liikunnallinen elämäntapa sekä terveelliset ruokatottumukset ovat kiinteä osa kunnan varhaiskasvatusta ja perusopetusta sekä huomioidaan kaikessa kunnan toiminnassa. Toiminta järjestöjen, yritysten ja sote-toimijoiden kanssa on arvokasta yhteisten tavoitteiden saavuttamiseksi.

Liperi

Luonnollisesti lähellä.

Mielen hyvinvointi

6. Kuntalaisten mielen hyvinvointi lisääntyy
7. Ennaltaehkäisevän päihdetyön kuntatasoista koordinaatiota ja rakenteita kehitetään

Hyvän mielen asiakirjassa korostuu yhteistyön kehittäminen eri tahojen kanssa liperiläisten mielen hyvinvoinnin tukemiseksi. Yhteisenä päämääränä on, että jokainen meistä saa tukea tarvitessaan **emmekä jää yksin.**

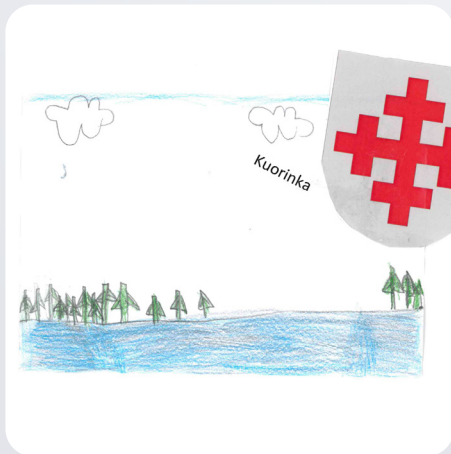
Kuntamme strategisen suunnittelun kantavana ajatuksena on, että mielen hyvinvoinnin tukeminen on luontainen osa kaikkea toimintaa.

Turvallinen arki ja ympäristö

8. Kuntalaisten fyysinen turvallisuus paranee
9. Kuntalaisten taloudellinen turvallisuus lisääntyy
10. Elinympäristön liikunta- ja virkistyspaikkojen käyttö kasvaa

Turvallisella ja viihtyisällä ympäristöllä on merkittävä vaikutus kuntalaisten arkeen ja hyvinvointiin. Muun muassa kevyen liikenteen väylien kehittämällä, harvaan asuttujen alueiden turvallisuussuunnittelulla sekä rakennetun ympäristön esteettömyydellä voidaan lisätä **kuntalaisten turvallisuutta ja tasa-arvoa**.

Vietämme nykyisin kotona aikaa yhä enemmän, ja sen vuoksi arjessa korostuvat paitsi kodin fyysiset olosuhteet, myös sosiaaliset suhteet. Työllisyys ja taloudellinen turvallisuus luovat pohjan hyvinvoivalle kunnalle. **Vakaa ammattitaito** kuntalaisten tukena varmistuu kouluttamalla ja tukemalla työntekijöiden osaamista.

Askeleet suunnitelman toteuttamiseksi

Tavoitteita mitataan
valtakunnallisilla mittareilla
(esimerkiksi terveystieteet).

Toteutumista
seurataan
säännöllisesti.

Toimenpiteitä
toteutetaan
yhdessä.

Toiminta on
tasa-arvoista
ja kuntalaisille
näkyvää.

Suunnitelma ohjaa
 muita kunnallisia
asiakirjoja ja kaikkea
kunnan toimintaa.

Liperi

Liperin kunta

PL 20, 83101 Liperi

013 686 511 ▪ kirjaamo@liperi.fi

www.liperi.fi

Facebook: @liperinkunta

Twitter: @LiperinKunta

Instagram: @liperinkunta